

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1889.

II. zvezek.

Poti in hiše na sv. Rešnjega Telesa dan.

Procesija na praznik presvetega Rešnjega Telesa je mej vsemi naj lepša in naj bolj veličastna. Verni kristijani se za ta praznik in zlasti za procesijo oblečejo lepše ko morejo. Svoje hiše pa olepšajo z maji in vejami ter posnažijo pot, po kateri gre procesija. Udje tretjega reda, skerbite, da ne bote nemarni v tej reči! Olepšajte prej ta dan, kaker morete, svoje hiše in posnažite pot pred njimi! Vaščani vneti za čast božjo lepotičijo hiše in pot, koder se ima nositi naš Bog in Gospod v najsvetejšem zakramentu, lahko n. pr. tako le:*)

Pred hišo naj čisto pometejo in z vodo nekoliko poškropijo, ako je prašno. Luže in jame naj zasujejo s peskom ali zemljo, gnojišča pa, ako so zraven poti, dobro pokrijejo z zelenimi vejami. Ob potu naj postavijo lepe visoke maje, ali čedne, ako morejo cveteče, veje. Lepo bi bilo, ako bi segala od maja do maja, ali od veje do veje kita spletena iz cvetlic, na majih pa bi bila vsaj po ena zastavica! Kjer so ulice ozke, spleta lahko soseda lep, dolg venec in ga obesita čez ulico, pa tako visoko, da ni napoti križem, cerkvenim zastavam in nebu.

*) Primeri : „Rütler, Die Pflanzenwelt als Schmuck des Heiligthumes und Fronleichnamfestes. Regensburg. Pustet. 1886. stran 127 in dalje.

Ako je ulica ali pot široka, napravijo lahko slavoloke, kakeršne delajo, keder sprejemajo cesarja. Dva visoka droga ovij z vejicami od verha do tal. Nato jih postavi v zemljo, na verhu pa pribij ali terdno priveži drog po čez, tudi ovit z vejicami. Na sredi pribij nanj križ, narejen iz vejic in cvetlic. Pod križem priveži dve kiti cvetlic in ovij eno na desno, drugo pa na levo v večih ali manjših ovinkih okoli droga ali žerdi do tal. Kjer ne pomanjkuje časa, pa bodo znajdljivi in za čast božjo vneti ljudje tudi vmetalniše slavoloke znali napraviti; varujejo naj se le, da ne bodo s tem iskali lastne hvale ter posvetni ničemer-nosti se vdajali.

Ako gre procesija mimo njih hiše, naj postavijo zlasti pred njo maje ali veje. Na zid naj pa pripno če morejo kito iz cvetlic in zelenjave v večih ali manjših ovinkih. V te ovinke naj obesijo vence ali pa svete podobe. V mestih in tergih pogri-njajo na okna čedne preproge (tepihe). V okna postavljajo križ, ali kako podobo Jezusa, Marije ali kakega drugega svetnika, na vsako stran križa ali podobe pa svečo, ki se prižge, ko se bli-ža procesija, in pušljec ali cvetlico v posodi, ako je prostor. Va-ščan, ki nimaš tebihov, pogerni pražen pert in postavi po eno ali dve sveči v vsako okno; če ne moreš, spleti pa vsaj lep venec in ga obesi na zid pod okno. Na vsako stran okna obe-si če moreš zastavico. Lepo je tudi, če vihra kaka večja za-stava s hiše premožnišega gospodarja.

Ne pozabite olepšati ta dan tudi križev in kapelic in kipov svetnikov, mimo katerih se pomika procesija. Ne bi bilo lepo, ako bi bile olepšane hiše, križi in kapelice pa zapuščene.

Tako torej lepšajte tudi vi, udje tretjega reda, svoje hiše in pot. Ako pa ne morete tako, postavite vsaj veje pred hišo kjer gre mimo procesija, in potresite pot s cvetjem. Skerbite, da ne bodo vaši otroci tergali perja z vej ali majev; še bolj pazite pa, da ne bodo hodili sekat vej za olepšavo na tuje; s tatvino se Bog ne časti. — (Sv. cerkev je za ta dan tudi odpustke podelila vernim kristijanom in sicer: gdor se spove in prejme sveto obhajilo, dobi 400 dni odpustka, če je ta praznik pri sv. maši, mej osmino pa 200 dni. Gdor se vdeleži procesije na sv. Rešnjega Telesa, ali katerikoli drugi dan v osmini in je bil pri sv. obha-jilu, dobi 200 dni odpustka. Vse naštete odpustke lahko daru-ješ dušam v vicah. (Decr. auth. num. 513.)

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

X. poglavje.

Delovanje po zmagi, bolezen, prerokovanja,
smert sv. Janeza Kapistrana.

1. V zadnjem poglavji smo videli, kako je vmerl blagi vitež Janez Hunjad, častivec in prijatelj našega svetnika; saj ju je navdajala le ena misel, da darujeta svoje življenje in kri za sv. vero in da rešita domovino zakletoga sovražnika. Do zadnjega zdihljeja je Kapistran stal na strani svojemu prijatelju in mu kazal pot proti nebu. Mertvemu je zatisnil oči v bridki žalosti in serčnem hrepenenju, da se kmalu združi s svojim tovarišem v boljšem življenji, če tudi se mu ni spolnila goreča želja, da bi kot marternik v boji vmerl za razširjanje slave Jezusovega najsvetejšega imena. Po božjem razodevenju je vedel naš svetnik, da se mu ta želja ne bo spolnila.

Ko je bil Janez Kapistran še v Nirenberku, je prosil Boga, naj mu dá to milost, da bo mogel za sv. vero dati življenje in kri. Neki notranji glas pa mu je rekel, da bo za sv. vero toliko storil, kaker bi za njo prelil svojo kri. To je tudi storil, ker je premagal sovražnika in stavil vedno svoje življenje v nevarnost.

Če so mu po božji previdnosti prizanesle turške krogle instrupene puščice v boju, ni mu prizanesla kuga po dobljeni zmagi. Na vse nezgode in terpljenja navajene moči Janeza Kapistrana so jele pešati v okuženem zraku. Dne 6. avgusta se ga lóti huda merzlica, ki mu je vidno serkala telesne moči. Vendar ga še ta bolezen ni zaderževala, da se ne bi bil s kardinalom Karvajalom posvetoval, kaj je zdaj storiti, da se zmaga koliker mogoče porabi in sovražnik potisne iz Evrope.

Tudi kardinal sam se je bal bolezni v okuženem Belgradu, zato je svetoval našemu svetniku, naj gre z njim vred v bližnje mesto Semlin, kjer so imeli križarji svoje šotore in tabore, preden so zapodili Turka od Belgrada.

Janez Kapistran je slušal kardinalov svèt; pa tudi tukaj sta našla hudo bedo in stisko. Ker so se prebivavci bali turškega napada, bežali so križem sveta, da si rešijo vsaj življenje. Prej cvetoče mesto je bilo zdaj zapuščeno; hiše prazne, brez

najpotrebnejše oprave in brez oken. Janez Kapistran ni imel potrebne postelje, da si odpočije v svoji bolezni. Na terdih vlažnih tleh je moral spati, za zgavje mu je bil terd kamen ali pa leseno bruno; za odejo mu je služil njegov plašč ali pa kak stergan koc. Za družbo so mu bili komarji, miši, podgane, škorpionji in kuščarji, ker napol poderta hiša ni imela vrat niti oken. Po cele noči svetnik ni zatisnil oči; vender je bil vedrega obraza in zamišljen v molitev; jedel ni skoraj prav nič. Jedi, kete-re mu je kardinal Karvajal pošiljal od svoje mize, je le nekoliko pokusil, potem jih pa razdelil svojim tovarišem in drugim bolnikom.

Ker je bilo že tudi mesto Semlin okuženo, ni hotel kardinal dalje tam ostati, ker se je bal, da ne bi zbolel. Šel je od tod v mesto Slankamen; tudi našega svetnika je pregovoril, da je šel sè svojimi tovariši ž njim. Iz tega mesta je pisal bolehní starček drugo pismo papežu Kalikstu o zmagi pri Belgradu; sporočil mu je smert viteza Hunjada in hvalil njegove čednosti; pravi tudi, da mu je verl namestnik knez Nikolaj iz Iloka. —

Tudi več njegovih tovarišev je zbolelo; te je poslal v kraje, ki še niso bili okuženi, da okrevajo. Samega je še vedno tresla huda merzlica in bolečine so od dne do dne huje prihajale. Vse je poterpežljivo in vdan v voljo božjo prenašal; ni pa še mislil, da bo na tej bolezni vmerl. Po svoji navadi ni hotel jesti mesa; če so mu ga poslali, pokusil ga je nekoliko iz pokorščine, drugo je dal vbozim.

Mej tem je zbral vojvoda Nikolaj Iloški ob bosanski meji križarje, ketere je pomnožil z novimi močmi, da bi šli proti Turku in ga zapodili iz Evrope. Vojvoda je dobro vedel, da brez Janeza Kapistrana ne bo dosti opravil; zato pa prosi, naj gre ž njim k vojski, da jo bo navduševal z besedo in zgledom. Tudi kardinal je prigovarjal bolehnemu starčku, naj gre h križarjem. Kapistranovi tovariši pa so mu na vse mogoče načine odsvetovali, češ, da je za tako daljno pot še preslab, da je vsa dežela še v rokah nejevernikov, da je vročina neznosna, zrak ves okužen in živeža ni nikjer dobiti; ne čaka jih družega, kaker gotova smert.

Janez Kapistran jim odgovori: „Vedite, ljubi bratje, da me sili vest, papežev poslanec mi svetuje, zato moram iti ž njim. Naj bi hotel Bog, da na tem potu vmerjem za-nj! Pojdite z menoj, saj nas bo Bog podpiral sè svojo milostjo.“ Zopet se mu je zbudila v seicu želja po marterniški smerti. Nova moč ga pre-

šine; popotoval je tako veselo in lahko, kaker bi nigdar ne bil bolan. Pot ga je peljala skozi pokrajine, po katerih so živeli večinoma kristijani od Rima ločeni. Pa povsod, kamer je prišel, so ga sprejemali nad vse slovesno in mu skazovali naj večo čast in spoštovanje. Zapirali so po mestih in tergi kupci svoje prodajalnice, prebivavci svoje hiše in derli trumoma od vseh strani skupaj, da vidijo in slišijo Janeza Kapistrana, ki je tako slavno zmagal sovražnika kerščanstva. Eni so mu ponujali denar, drugi hiše in tretji vse, kar so pač imeli. Bolehni starček se jim je za vse to lepo zahvalil in ni vzel nobene reči. Povsod je še pridigoval zbranim množicam, opominjal jih k pokori, svaril pred grehom in jih navduševal, naj se možato vojskujejo proti Turkom.

Po štiridnevnem poti je srečno prišel k vojvodi Nikolaju Iloškemu. Le ta je precej sprevidel, da je svetnik prebolehen za tako težavna dela, in da ne more več dolgo živeti. Dogovori se s Kapistranom o vsem, kar se je tikalo daljnega boja s Turki, da bi slavna zmaga ne bila brez vspeha in dobrih nasledkov. Svetnik je vojvodo opominjal, naj ostane stanovit v boji proti sovražniku. Ta mu obljubi storiti vse, kar je v njegovi moči.

Ker je bil tudi kardinal nekoliko obolel, svetuje vojvoda Nikolaj, naj gresta v mesto Ilok, kjer bodeta oba v zdravem in čistem gorskem zraku zopet dobila zdravje. S tem je hotel vojvoda ohraniti vsaj ostanke Kapistranove svojemu mestu; zakaj imel ga je za svetnika. Oba sta rada sprejela ponudbo. Vojvoda se je mej tem odpravljal s svojimi križarji, da odrine dalje proti Turkom. Pred odhodom se je hotel še posloviti od Kapistrana in prejeti njegov blagoslov. Sè svojim spremstvom jezdi proti hiši, kjer je stanoval Kapistran sè svojimi tovariši. Ko pride do hiše, vpraša, ali bi mogel govoriti z Janezom Kapistranom, ki je ravno svoje cerkvene molitve molil. Svetnik odgovori bratu, naj gospod počaka, da opravi svojo molitev. Bratje se temu začudijo in prično godernjati, češ, kaj poreče vojvoda, da ga pusti toliko časa čakati. Nikolaj pa je mirno čakal, dokler je svetnik končal. Niti mu prišla zato niti najmanjša nejevolja. Ko je Kapistran zmolil, gre vun ter pravi: „Do zdaj sem govoril z Gospodom nebes in zemlje, zato vas nisem mogel precej sprejeti; zdaj pa rad storim, kar zahtevate. V vsem sem pripravljen, da vam postrežem.“ Knez Nikolaj ga je prosil le blagoslova za slovo pred odhodom.

Še tisti dan se prične Kapistran se svojimi tovariši odpravljati na pot proti Iloku. Papežev poslanec Karvajala in Kapistran sta srečno prišla v Ilok dne 1. septembra. Kardinal je stanoval pri župniku, Kapistran se svojimi brati je pa šel v samostan, ki so ga nekoliko časa poprej sezidali po prizadevanji našega svetnika; posvetil ga je na čast preč. devici Mariji.

Knezu Nikolaju je bilo zelo na skerbi, da bi svetnik nič potrebnega ne pogršal in, če je božja voljo, se zdravniško pomočjo in skerbno postrežbo še okreval; za to je zapustil za nekaj dni vojsko in prijezdil v svoje mesto Ilok, da sam preskerbi vse potrebno. Oskerbniku gradú in poveljniku, Lavrenciju z imenom, je ostro zapovedal, naj skerbno pazi, da bo Janez Kapistran se vsem preskerbljen. Nigdar ga ne sme izpustiti izpred oči; tudi ga ne sme spustiti iz mesta, ke bi hoteli svetnika pregovoriti, naj gre kam drugam. Bal se je namreč, da bi znali Kapistrana pregovoriti, da bi šel v kako drugo mesto, ali pa, ke bi vmerl, truplo odpeljati na Laško.

Tudi se je še razgovarjal s kardinalom in Kapistranom o raznih zadevah, ki so se tikale daljnje vojske. Prejemši za slovo blagoslov od svetnika, se je zopet vernil h križarjem.

Preden dalje sledimo našemu svetniku v bolezni, ogledjmo si kraj, ki ga je božja previdnost odločila, da tam počivajo njegovi ostanki.

Na desnem bregu Donave, v Slavoniji, v sremski županiji, se razprostira na podnožji prijaznega pogorja Fruške Gore mestece Ilok ali po starem Ujlak z gradom istega imena. Mesto je dandanašnji neznatno; ima le nekaj nad tritisoč osem sto prebivalcev. Vender je obertnija v lepem cvetu, ker daje mnogo dobčka zavoljo primerne lege kraja. Mesto je znamenito tudi zaradi starin iz rimljanskih časov. Imeli so tukaj naselbino Kukcij („Cuccium“) zvano, kjer so si postavili terdnjavo. Jako znamenito je bilo mesto pa za časa Janeza Kapistrana in zelo bogato. Zavoljo pogostih turških napadov in domačih vojskâ pa so prebivalci sčasoma zelo obožali in danes kraj nima posebne veljave. Nekedaj so se jako odlikovali gospodje Ujlaški, katerih je bilo mesto. Verhunc slave so dosegli za kralja Matijaža Korvina. Leta 1525 pa sta prišla grad in mesto Turkom v pest in ti so ga obderžali nad sto in šestdeset let. Ko je v sredi 16. stoletja izmerla rodovina Ujlaških gospodov, ki so si bili v turških bojih za domovino nabrali mnogo zaslug, vgasnila je ž njimi tudi

slava gradú Ujlaka. Pozneje je dal cesar Leopold I. grad plemeniti rodovini Odeskalki, ki ga ima še dandanašnji.

Frančiškani imajo v Iloku še zdaj samostan, v katerem je vmerl naš svetnik. Tudi iz turških bojev znani junak Pavel Tomori je v tem samostanu živel nekaj časa kot redovnik. Leta 1520 je dal slovo svetu in se vmeknil v samostan, da bi v tihi samoti preživel ostale dni, kar mu pa ni bilo dano. Nove nevarnosti od strani Turkov ga zopet pokličejo na bojišče. Proti njegovi volji ga izvolijo za Kološkega nadškofa. Ker je papež ponižnemu redovniku zapovedal pod pokorščino, da mora sprejeti to visoko čast, vdal se je. Kralj Ludovik II. ga je imenoval tudi za verhovnega poveljnika v južnih krajih Ogerske. Kmalu je stari junak pokazal svojo poprejšnjo serčnost. Zapovedal je svojim vojščakom v nesrečni bitvi pri Mohaču in bil mej prvimi žrtev svojega poguma. Z nesrečno bitvo je zginila tudi samostojnost Ogerske za poldrugo stoletje iz zgodovine.

Po veri so prebivalci večinoma gerki, le malo je katoličanov. Tem oskerbujejo dušno pastirstvo frančiškani Iloškega samostana.

2. Janez Kapistran se je čutil v Iloku srečnega in zadovoljnega; pa zdravje se mu ni hotelo vračati tudi v čistem gorskem zraku; merzlica je postajala hujša od dne do dne. Vender pa ni opuščal svojih molitev in je maševal še vsak dan. Po noči na praznik malega šmarna mu je Bog razodel, da bo za to boleznijo vmerl. To razodevenje mu je bilo na veliko veselje, pa tudi na žalost. Veselilo ga je, da bo kmalu združen z izvoljenimi v nebesih; žalosten pa je bil, da se mu ni spolnila njegova goreča želja preliti svojo kri za Jezusovo vero; zato je jel po noči britko zdihovati: „Oj gorje, oj gorje nevrednemu, ki ni bil vreden vmreti za Jezusovo vero!“

Bratje so skušali svetnika tolažiti, češ, saj je bil vže večkrat bolan in previden sè sv. zakramenti za vmirajoče, pa je zopet okreval. tako bo, če Bog hoče, tudi zdaj še lahko ozdravel. Na vsako tako govorjenje je svetnik odločno odgovoril: „Dobro vem, da je ta bolezen moja zadnja. Oj, zakaj me Bog ni spoznal vrednega, da bi bil vmerl za sv. vero. Tolikokrat sem bil v smertni nevarnosti; zdaj pa moram kot ničvreden na postelji vmreti. Nisem bil vreden, da bi me bil za sv. vero posekal sovražnikov meč.“ — Toliko hrepenenje je imel Kapistran po martniški smerti! Kar pa ni storil sovražnikov meč, to je storila

bolezen. Ves mesec september je hodil naš svetnik še okoli, opirajoč se na palico, in trapile so ga tolike bolečine, da se je smilil vsakemu, ki ga je videl.

Ko je zvedel kralj Ladislav, da je Kapistran za smert zbolel, se odpravi hitro v Ilok, da obišče zmagovavca pri Belgradu. Kralja so spremljali najodličnejši plemenitaši in škofje. Dvakrat je obiskal našega svetnika. Pri prvem obisku je imel Kapistran še toliko telesnih moči, da je šel kralju naproti. Ko ga je kralj drugič obiskal ni mogel svetnik več iz postelje; za to je šel kralj k njemu v izbo. Svetnik mu je priporočal, naj hrabro brani sv. vero na Ogerskem in Češkem, ter mu je rekel za slovo: „Bog bodi z vami in naj blagoslovi vašo veličanstvo! Na tem svetu se ne vidiva več; zakaj ta bolezen je zadnja in v kratkem pojdem s tega sveta.“

Kralj, slišati te besede, postane zelo žalosten; tudi drugi, ki so prišli s kraljem, jeli so na glas jokati in zdihovati: „Oj, zapuščeno kraljestvo! o, mi vboge sirote! kaj hočemo začeti, če nam svetnik vmerje? Več je storil za nas in nam bolj pomagal, kaker večtisočna armada!“

Tako in jednako je tarnal kralj in ž njim plemenitaši, ko so slišali iz ust svetnika samega, da se mu bliža zadnja ura.

Kralj je hotel, naj se nič ne opusti, kar bi svetniku moglo zdravje verniti in mu ohraniti življenje; zato je pustil svojega lastnega zdravnika pri Kapistranu. Zavkazal mu je, naj se posluži vseh pripomočkov, da svetnika zopet na noge spravi. Zdravnik je natanko spolnoval kraljevo povelje. Poskusil je vse pripomočke, pa brez uspeha. Kapistran sam pa je zdravniku večkrat djal: „Storite, kar hočete, in kar se vam zdi prav; slušal vas bom. Ljubega zdravja pa mi ne boste zopet vernili, ker je božja previdnost odločila, da bom za to boleznijo vmerl.“

Mej tem so starčku prihajale bolečine od dne do dne hujše. K hudi merzlici, ki ga je tresla noč in dan, se pridruži še griža, ki ga je slabila vže en mesec. V vseh teh bolečinah je bil popolnoma vdan v božjo voljo in vedno veselega obličja. Če tudi mu je smert terkala vže na vrata, on se ni zmenil za to. Na skerbi mu je bil le blager bližnjega in razširjanje sv. vere. Svojih vsakdanjih pobožnosti ni opuščal; opravljal jih je, — koliker časa so mu to dopuščale moči, v cerkvi, — potem pa doma v izbi.

Vedno so še njegovo posteljo oblegali bolniki in razni be-

težni; za slehernega je imel tolažljivo besedo. Na bolnike je pokladal svoje koščene roke, molil nad njimi in zaznamoval jih sè znamenjem sv. križa. Mnogo bolnikov je čudovito ozdravelo, drugi so čutili polajšanje svojih bolečin.

Ko je slišal, da je nevarno zbolil njegov tovariš in brat Ambrož, doma iz Akvile na Laškem, ki je bil ob tem času kakih pet milj hoda daleč od Iloka, skloni se naš svetnik sè vso silo na postelji in goreče prosi Boga za bolnega brata. Tovariši, ketere je poslal, naj ga gredo obiskat, so menili, da ga bodo našli vže na mertvaškem odru. Ko pa dospó na kraj, kjer je prebival bolni tovariš, zavzemó se zelo, ko ga najdejo zdravega, pri mizi sedečega. Na molitev našega svetnika mu je bil Bog podelil zopet zdravje.

Naš svetnik sam pa je bil v vsem popolnoma vdan v božjo voljo. Na praznik sv. Lukeža, dné 18. oktobra, pokliče k sebi samostanskega prednika in druge brate, ki so živeli v tistem samostanu. Kó se zbero, poklekne svetnik na svoji postelji, se obtoži svojih prestopkov, prosi odpuščenja ter zahteva, naj mu prednik naloži primerno pokoro. Tudi ponižno prosi, naj ga previdijo sè sv. zakramenti za vmirajoče, ker bo kmalu zapustil solzno dolino. Potem se je jel pripravljati za spoved. Če tudi je bil suh, da ga je bila le kost in koža, in so mu moči zelo opešale, vender je pokleknil na gola tla, terkal se na persi in obtožil še enkrat vsih svojih grehov celega življenja. Mej tem je jokal in zdihoval, kaker bi bil največi grešnik, če tudi ves čas svojega življenja v samostanu ni storil nobenega smertnega greha. Po sv. spovedi je prosil še papeževega blagoslova za vmirajoče.

Najbolj ga je peklo, da ni bil vreden marterniške smerti, po kateri je tolikanj hrepenel, in da ni več storil za čast božjo in zveličanje svojega bližnjega. In vender je, kaker smo videli, v teku štiridesetih let storil z božjo pomočjo po raznih krajih toliko za razširjanje svete vere in zveličanje bližnjega, kaker za aposteljni maloketeri svetnik.

Ker so prebivavci mesta Iloka imeli veliko sočutje z bolnikom, hodili so ga vedno obiskovat. Da bi imel svetnik mir in se mogel pripraviti mirno za vreden prejem sv. zakramentov, zaperli in zaklenili so vsa samostanska vrata. Okoli devete ure dopoldne se je bližal predstojnik v spremstvu vseh 30 bratov z zadnjo popotnico bolnikovi izbi. Svetnik prosi, naj ga peljejo

Najsvetejšemu naproti. Mejpotoma je v veliki ponižnosti vedno zdihoval: „Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho“ i. t. d.

V izbi poklekne svetnik zopet na gola tla, moli še enkrat očitno spoved, prosi vse okoli stoječe brate odpuščenja, in pa naj molijo za-nj, da bi vredno prejel sv. zakramente za vmirajoče. Z največjo pobožnostjo je prejel poslednjo popotnico, proseč Boga odpuščenja, da ni storil vsega, kar bi bil moral storiti za sveto vero in zveličanje bližnjega. Ta pobožnost in ponižnost svetnikova je brate do solz genila, da so komaj mogli s svetnikom moliti predpisane molitve. Prejemši zakrament poslednjega olja, je z njimi vred na glas molil še vse molitve, ketere predpisuje cerkveni obrednik, deržeč roke sklenjene in povzdignjene za molitev kvišku. Ko so prišli v cerkveni molitvi za vmirajoče do molitve: „Loči se kerščanska duša s tega sveta i. t. d.“ — pravi svetnik bratom: „Ko bo prišla ta ura, vas bodem poklical; zdaj pa tukaj prenehajte!“ Ko je bilo vse opravljeno, so ga položili bratje zopet na posteljo. Po sprejemu sv. zakramentov je bil videzno boljši in močnejši; bratje so zopet jeli upati, da se mu zdravje poverne; vendar se to upanje ni moglo vresničiti, ker ni svetnik nič več mogel uživati jedi ali pijače. Živel je še pet dni.

3. Kaker je očak Jakob okoli smertne postelje zbral svoje sinove, jih opominjal in jim dajal lepe nauke, prerokoval o vsakem, kaj se bo njemu in njegovim vnukom prigodilo, in slednjič blagoslovil slednjega, tako je storil tudi naš svetnik. Naj navedem tukaj nekaj njegovih prorokovanj pred smertjo.

V teh petih dneh pred smertjo so dohajali vedno bratje od vseh strani k bolniku; poljubovali so mu roke in ga prosili blagoslova. V spomin jim je dajal razna darila z dovoljenjem prednika. Tovarišem, ki so ga spremili z Laškega, je privolil, da se po njegovi smerti smejo verniti v svojo domovino. Za prednika jim je postavil P. Janeza Taljakocija (Tagliacozzi), ki je tudi opisal življenje in dela našega svetnika. Opominjal jih je, naj natanko derže obljube, ki so jih storili prostovoljno Bogu, in do pičice spolnujejo vodilo. S tem si bodo pridobili blagoslov božji.

Tudi je naročil, naj ostanejo na Avstrijskem vse njegove knjige, spisi, razprave in pisma, ki obravnavajo verske zadeve na Češkem in Avstrijskem sploh. One knjige pa, ketere je pre-

jel v dar od sv. očeta ali pa na posodo dobil od reda, naj se pošljejo nazaj provinciji ali pokrajini, ketere ud je bil, in sicer samostanu v mestu Kapistranu. Temu samostanu naj se pošljejo tudi vsi njegovi spisi, ketere je sestavil, *) in pa pisma papežev, s katerimi so ga bili pooblastili za razne službe, ki jih je opravljal v imenu papežev.

V preroškem duhu je previdel vsodo vsega reda. Za vsako pokrajino reda sv. Frančiška na Laškem, Avstrijskem, Češkem, Moravskem, Poljskem in Ogerskem je molil posebej. Še posebno pa je božjemu varstvu priporočil samostane, ketere je sam vstanovil. Tako je molil tudi za hčere sv. Klare in za tretji red, keterega je tako goreče razširjal ves čas svojega apostolskega delovanja.

Svojim tovarišem in drugim odličnim osebam je v preroškem duhu naznanil njih osodo. Da je bil naš svetnik od Boga razsvetljen in ne kriv prorok, je pokazala zgodovina, ker se je vse tako zgodilo, kaker je prej povedal. V dokaz tega le nekaj slučajev !

Nekemu svojemu tovarišu in spremljevalcu je rekel za slovo, da bo v kratkem času zapustil samostan. P. Aleksander Raguški, — tako je bilo ime temu bratu, — se jako za čudi, ker mu še na misel ni prišlo, da bi izstopil iz samostana. Vender so se kmalu spolnile svetnikove besede. Vernivšega se z Ogerskega v domovino, so ga izvolili za škofa; ko tak je moral zapustiti samostansko življenje.

Drugim svojim tovarišem z Laškega, ki so bili večinoma vsi bolehní od težav in truda, ki so ga morali prestati v preteklih dneh, je rekel, da bodo zopet kmalu okrevali in srečno zdravi dospeli v svojo domovino. Redu je naznanil, da bo postavil več samostanov po Češkem, in da bodo bratje prav uspešno delali v tej deželi proti husitski kriviveri in jih mnogo pridobili zopet v naročje katoliške cerkve. — Tudi žalostno osodo Ogerske je previdel; zato je pogostokrat zdihoval: „Vae Hungariae“! — Gorje Ogerski! — in rekel, da bo prišla dežela zavoljo nezložnosti knezev v oblast Turkom, in da bodo še mnogo škode storili kristijanskim deželam. — Žalibog, da se je tudi to le prezgodaj obistinilo.

*) Ob tem času se je jelo tiskarstvo še le širiti, pisane knjige so bile pa jako drage.

Pervemu svetovavcu ogerskega kralja Ladislava in po smerti Janeza Hunjada tudi oskerbniku ali vladavcu Ogerske, vže večkrat omenjenemu grofu Celjskemu Ulrihu je prigovarjal, naj se varuje Ladislava Hunjada, starejšega sinu slavnega junaka Janeza Hunjada, ker mu streže po življenju. Leta mogočni grof je bil zadnji iz slayne rodovine Soneških vitezev iz savinske doline pri Braslovčah, ki je bila mogočna vže v 12. stoletju. Bogate dediščine in druge vgodne razmere so povzdignile te viteze mej imenitnejše plemenitaše v tistem času. Po smerti grofov Heunburških je Friderih Soneški podedoval graščino Celjsko, ketere razvaline nad prijaznim mestecem še dandanes vidiš. Gospodar je bil tudi mnogim gradovom po Kranjskem in Štajerskem. Zavoljo obširnih posestev je dobil naslov „grof Celjski“ od cesarja Ludovika (1341), cesar Zigismund jim je pa polelil še naslov : knez (1436). S tem so postali Celjski grofje najimenitnejši plemenitaši. Grof ni slušal svarjenja bolnega Janeza Kapistrana ; zato so se kmalu spolnile svetnikove besede.

Kralj Ladislav je prišel namreč pred Belgrad s 103 barkami in 44.000 možmi, da bi se dalje vojskoval s Turki, in da prevzame vlado Ogerske, ketero je kot oskerbnik do zdaj vladal stari Hunjad ; po njegovi smerti pa je stopil na njegovo mesto mogočni Celjski grof Ulrih II. Z veliko častjo in veseljem so pozdravili na obrežju mladega kralja. V kraljevem spremstvu je bil tudi Celjski grof Ulrih. Ko je prišel kralj sè svojimi spremljeavci v grad, so hitro za njim vrata zaperli in niso pustili v terdnjavo Nemcev in Čehov, ki niso hoteli odložiti orožja. Kralj se prestraši in sluti izdajo. Ladislav Hunjad pa ga pomiri, češ, da po postavi ne sme nihče v mejno terdnjavo oborožen, ako ne pripada k posadki terdnjave. S tem pa je mladi Hunjad hotel le ošabnega grofa dobiti v pest in maščevati se nad njim, kar se mu je tudi posrečilo. Ko je bil drugi dan Celjski grof pri sv. maši, ga pokličejo trikrat iz cerkve, češ, naj gre hitro k posvetovanju, ki ga imajo v stanovanji Ladislava Hunjada. Nič hudega sluteč, se odpravi Celjski k posvetovanju. Kaker pa stopi v stanovanje, plane nanj Hunjad sè svojim spremstvom. Hud boj nastane ; Celjski je ranil več vitezev in tudi Hunjada samega. Na zadnje pa obnemore in vže mertvemu so odsekali še glavo. To se je zgodilo 8. novembra 1456. leta, toraj štirinajst dni po Kapistranovi smerti. Ž njim je izmerla

ta plemenita rodovina; njegova bogata posestva so podedovali avstrijski vojvode.

Egiptovski Jožef je v ječi v preroškem duhu naznanil kraljevima služabnikoma prav različno prihodnost, enemu bližnjo smert, drugemu, da bo povzdignjen zopet v poprejšnjo službo; tako tudi Janez Kapistran sinovoma starega Janeza Hunjada, starejšemu, Ladislavu, bližnjo smert, mlajšemu, Matiji, da ga čaka kraljeva čast in krona. Tudi to prerokovanje se je kmalu spolnilo.

Ladislav Hunjad je zaderžal v častnem zaporu v Belgradu kralja šest dni in ga potem spremil v Temešvar. Morivec Celjskega grofa je kralju zaterjeval, da ga je grof sam napadel; če je potem v boju našel smert, je to bila le zaslužena kazen. Kralj se je hlinil, da verjame tem besedam. Ladislav in Matija sta menila, da sta kralja popolnoma potolažila. Zanašaje se na to, sta šla v Budapešt, kamer se je bil odpravil kralj. Kralj ju je posebno odlikoval na dvoru. Ko so se pa okoli kralja zbrali prijatelji Celjskega grofa in nasprotniki Hunjadov in se kralj sam bolj varnega menil v svojem gradu, kaker popred v Belgradu vkaže nenadoma oba brata prijeti in v ječo zapreti. Starišemu, Ladislavu, je v Budi rabelj glavo odsekal, mlajšega, Matijo je vzel kralj sè seboj na Dunaj, in pozneje v Prago. Tukaj ga je izročil v varstvo Juriju Podebradu. Eno leto po smerti Janeza Kapistrana pa zgrabi kuga, ki je ljudi hudo davila po Ogerskem, Českem in Poljskem, tudi mladega kralja Ladislava v Pragi, kjer je izdihnil svojo dušo dne 23. novembra 1457 leta. Iz hvaležnosti za zasluge, ki si jih je bil pridobil Janez Hunjad za Ogersko, izvolijo Ogri naslednje leto za svojega kralja Matijo Hunjada Korvina, ki je bil še v zaporu na Českem. On je postal pravi ljubljeneц naroda; moder državnik in hraber vitez je bil ter po vsi moči pospeševal vmetalnosti in vedo. Leta 1490 ga smert nenadoma prehití. Narodne pesmi in pripovedke ga slavijo z imenom „kralj Matijaž.“ — Tako so se tudi nad njim spolnile besede vmirajočega Janeza Kapistrana.

4. Slednjič napoči dan, ko se je imel Kapistran po božjem razodevenji preseliti v nebesa po plačilo, ki si ga je pridobil s tako mnogimi deli za razširjanje sv. vere in češčenje najsvetejšega Jezusovega imena. Svetnik sam reče, naj se da znamenje se zvoncem, da se zberó bratje in končajo molitev za vmirajoče, katero so pričeli pred petimi dnevi. Ko se bratje zbero okoli postelje bolnikov in menijo, da še ni niti najmanjšega znamenja

bližnje smerti, jim reče, da bo ta dan gotovo vmerl. Potem pa pravi predstojniku: „Prečastiti oče gvardijan! Moj tovariš in brat Janez me je prosil, naj mu dam habit (redovno obleko), ki jo imam zdaj na sebi, da jo vzame sè seboj na Laško. Odrekel sem mu to. Prosim, da me pokopljete v tej obleki, kaker hitro vmerjem. Poslali so mi ta habit z Laškega; na njem je križ, ki mi ga je poslal papež Kalikst, in mi ga je papežev poslanec sam pripel na persi. V njem sem oznanjeval križarsko vojsko proti Turkom. Na čudoviten način nam je Bog podelil zmago. Z močjo in pod zastavo sv. križa smo zmagali sovražnika in zdrobili njegovo moč. Zdaj pa zmolite molitev za vmirajoče!“

Bratje mu odgovore: „Oče, mi smo prepričani, da še ni prišla tvoja zadnja ura; ker pa sam hočeš, bodemo storili, kaker želiš.“ Mej tem so zopet zaperli vsa vrata v samostan. Le oskerbnik Lavrencij, ki je storil vse, kaker mu je zapovedal vojvoda Nikolaj, in nekaj odličnih oseb, ketere je spustil v samostan, so bili pričujoči pri tem opravilu. Svetnik je bil popolnoma pri zavesti, molil je z okoli stoječimi vse molitve. Ker prednik zavoljo žalosti in jokanja ni prav bral, popravi bolnik in reče, naj vzame njegovo knjigo, ki je bolj razložno pisana. Ko so zmolili, so se bratje zopet razšli. Le nekaj jih je ostalo pri bolniku.

Ob času, ko se navadno molijo cerkvene molitve „večernice“, bolnik na enkrat zgubi glas in oko mu zatemni. Le križ je pritiskal k sebi in dajal znamenje z roko. Bratje so menili, da želi, naj ga denejo s postelje, da na golih tleh izdihne svojo dušo, ker je večkrat izrazil to željo. Pa so se bali vzdigniti ga, da jim v rokah ne vmerje. Zopet se zbero in še enkrat molijo molitve za vmirajoče. Ko se bližajo z molitvijo proti konci, oberne svoje oči proti nebu, sklene roke in obličje se mu nebeško spremeni. Serpo je zerl proti nebu, kaker bi videl nebeško prikazen, ki ga kliče po plačilo. Tudi bratje so obernili oči na kraj, kamer je gledal vmirajoči. Vsi so bili prepričani, da se mu je prikazal Jezus, ki je prišel po zvestega oznanjevalca najsvejšega imena, sv. Frančišek Serafinski, keterega je tako zvesto nasledoval, in sv. Bernardin Sijenski, keterega je v življenji tolikanj ljubil in si po smerti toliko prizadel, da ga cerkev vversti mej svetnike. In res, ko so končali molitev, preselila se je duša našega svetnika po plačilo v nebesa. Usta je imel zaperta, oči pa vedno proti nebu obrnjene. To je bilo v saboto popoldne dne 23. oktobra 1456. leta.

Mertvo truplo je bilo kakor spremenjeno, razširjevalo je prijeten duh: zato nekateri bratje niso mogli verjeti, da je vže mertev. Njegov zvesti spremljevalec P. Janez Tagliacozzi, ki nam je zapustil natančni popis o vsem, je zatisnil Kapistranu oči in bridko jokal in zdihoval z drugimi brati poleg merliča, češ, kedo bo skerbel za nas? gdo branil kerščanstvo Turkov? Padel je terden steber, vternila se svitla zvezda na obnebu katoliške cerkve.

Kmalu se razširi po Iloku žalostna novica, da je slavni junak in zmagovavec pri Belgradu izdihnil dušo. Vse je klicalo: „Velik svetnik je vmerl!“

Dva nagiba k ljubezni božji.

(Dalje.)

Drugi nagib k ljubezni božji je še močnejši od prvega, in ta je božja prevelika in neomejena dobrotljivost proti nam, to je, njegove brezštevne in neprecenljive dobrote, ki smo jih od njega že prejeli, in ki jih še prejemljemo, nas silijo, da ga ljubimo.

Naravno je, da človek ljubi svojega dobrotnika. Toliko večja bo naša ljubezen do dobrotnika, kolikor večji se nam zdijo prejete dobrote ali same na sebi ali pa po svojih okoliščinah. Kakšna in kolika bi morala biti v tem obziru naša ljubezen do Boga! Koliko dobrot imamo od njega in kako neprecenljive dobrote!

Perva velika dobrota božja je ta, da nas je vstvaril. Kedo more ta veliki dar zadosti spoznati in vredno ceniti? Samo pomislimo, od kod smo. Posvetni modrijani nam dajejo na to vprašanje naj različnejše odgovore, katerih je drugi nespametnejši mimo drugega. I, se ve da; oni bi radi ime božje do kraja izbrisali sè zemlje. Po njihovi puhli učenosti se človek kaj malo razloči od družih bitij na zemlji, ki uma nimajo. Nam vernim kristijanom pa odgovarja na to katekizem, keterega smo se od mladih nog učili, in čeger nauki so tako polni modrosti, da jih do zdaj noben živ človek ni mogel ovreči in jih tudi v prihodnje ne bo mogel. Katekizem pravi: Da smo, to imamo od Boga. Bog nas je vstvaril. Da, Bog nas je vstvaril. Bog je vstvaril tiste velike duhove, nebeške angelje, ki je človeška duša po

svoji naravi prava za njimi. Od kod drugod, kakor od Boga, pa more biti človeška duša, poglavitni del človeka, katera prav za prav daje človeku njegovo visokost in plemenitost? Pa tudi po telesu od Boga. Naj bomo le od starišev rojeni, tako nespametno menda vendar ne bo mislil nihče izmed nas, da ima od njih svoje bitje. Stariši niso družega kakor orodje v božjih rokah. Strašno je terpinčil brezbožni kralj Antijoh Makabejske mladeniče, in kako jih je k časti božji v nemala in k stanovitnosti nagovarjala njihova sveta, junaška mati? „Ne vem“, pravi, „kako da ste začeli živeti v mojem telesu, zakaj nisem vam jaz dala duha in življenja in duše, tudi nisem jaz sestavila posameznih udov vsaketerega izmed vas.“ In kako prečudno lepo so narejeni in zloženi posamezni deli človeškega telesa! Da, tudi za naše telo je bilo potreba vsegamogočnega in neskončno modrega Boga, ki je vstvaril nebo in zemljo in vse kar je. Da smo, to imamo od njega, od kterega „je vsako očetovstvo v nebesih in na zemlji“, kakor pravi sveti Apostelj. Kje je zdaj človek, ki bi mogel po vrednosti ceniti to veliko dobroto? Kedo bi si mogel samo izmisliti večo dobroto, kakor je ta, da smo iz nič v življenje poklicani? S tim nam je dal Bog neskončno več, kakor nam morejo dati vse stvari skupaj. Dal nam je, da smo, dal nam je verh tega, da smo v plemeniti versti razumnih bitij.

Ali povzdignimo se više sè svojimi mislimi, da bolj spoznamo, kako neizrekljivo velik da je tak dar. Še preden je kaj bilo, od vekomaj je bil Bog vže odločil, da bo vstvaril in naredil vse tiste reči, iz kterih je sestavljen vesoljni svet. Od vekomaj je bilo odločeno v božji sveti volji, da bo vstvaril nebo z brezštevilnimi zvezdami, ki ga kinčajo in krasotijo kakor svitli biseri; sè solncem in luno, ki dneve in noči kakor velika svetila razsvitljuje; in zrak in vodo in zemljo sè vsim, kar je v njih in na njih, sè vsim živalstvom in rastlinstvom in rudninstvom. Na zadnje pa je bilo pri Bogu odločeno, da imajo iz nič postati še druga imenitnejša bitja, ki naj bi vse stvari na zemlji daleč presegala, bitja, obstoječa ne samo iz telesa, kakor druge zemeljske stvari, ampak tudi iz duše. Ta duša naj bi imela um, naj bi bila zmožna misliti, spoznavati, povzdigovati se od vidnih reči do nevidnih, prevdarjati vzroke in nasledke, razsojevati mej dobrim in hudim, mej lepim in gerdim, mej koristnim in škodljivim, premišljevati naj Višjega samega in občudovati njegove neskončne popolnosti. Ta duša naj bi imela prosto voljo, po kateri naj

bi se ločila od vseh stvari na zemlji, naj bi znala sama sebi gospodovati in zapovedovati svojemu lastnemu delovanju in početju; nevmerljiva naj bi bila, poklicana k večnemu življenju v družbi angeljskih duhov, pri Bogu in v Bogu samem. O visoka, o plemenita bitja! Kako neskončna je božja ljubezen do vas, ker vam je od vekomaj take lastnosti in zmožnosti namenil! Zares, vi ste krona stvarjenja; večje dobrote vam Bog pač ni mogel skazati.

Kar je Bog od vekomaj odločil, to je zdaj izveršeno. Taka presrečna bitja zdaj zemljo napolnjujejo. In kedo so te izvoljene stvari božje? Kedo drugi, kaker mi? Nam, prav nam ljudem je Bog skazal tako neprecenljivo dobroto. In mi še ne spoznamo, kako ostra dolžnost nam je, iz vseh svojih moči ljubiti tako velikega dobrotnika?

Idimo dalje in pomislimo, zakaj nam je Bog skazal tako dobroto. „Mogel si me vstvariti, o Gospod! in me vverstiti mej rude ali mej ptice ali mej laznino ali mej divjo zverino, in vedel si, da moreš, pa nisi hotel.“ Tako govori sveti Avguštin, tako bi mogel govoriti vsaki od nas. Pa zakaj Bog ni hotel drugače, zakaj nas je vstvaril ravno take, kakeršni smo? Ne mara ima on kak dobiček od tega? Toda od kod in kakošen dobiček more pričakovati neizmerni Bog? Saj je sam v sebi neskončna popolnost in neomejena blaženost. Kaj mu more še manjkati? Ne mara je previdel nad nami kake posebne zasluge, da ga je to nagnilo k taki radodarnosti proti nam? Ej, kakošne so neki naše zasluge! Moj Bog! celo naše življenje skorej ni družega ko greh, in potem naj še govorimo o zaslugah? Mislim, da ga ni mej nami, kateri ne bi mogel zaklicati s Prerokom: „Moje hudobije so mi čez glavo narastle“. Da, ke bi gledal Bog na naše zasluge, mi nigdar ne bi bili luči sveta zagledali. Pa zakaj nas je vender Bog iz nič tako visoko povzdignil? „Zakaj, o Gospod! nisem jaz ne ruda, ne rastlina, ne nema žival?“ prasuje sveti Avguštin in si odgovarja: „Zato, ker je tvoja dobrota tako odločila.“ Glej tedaj, to je veliki, to je edini vzrok, iz keterega nas je Bog vstvaril: njegova dobrota, njegova neskončna ljubezen. Kako gerda bi bila naša nehvaležnost, ako ne bi hoteli spoznati tako neprecenljivega daru in ljubiti tako velicega dobrotnika!

Bog nas je tedaj vstvaril iz same dobrote, iz same ljubezni nas je povzdignil mej razumna bitja. Ali vse to njemu še ni

bilo zadosti. Kaker je namreč vsegamogočna roka božja potrebna vsaki stvari, da začne biti, ravno tako je tudi za njen obstanek potrebna božja vsegamogočnost. Ke bi odtegnil Bog samo za trenotek svojo roko od kake stvari, precej bi morala razpasti v svoj nič, od koder je vzeta. Da smo začeli biti, to je dar božji; da pa še smo, to je drugi, nič manjši dar božji. Le tako namreč smo, da Bog delo vstvarjanja nad nami vedno ponavlja. Vsaki hip, vsaki trenotek našega življenja nas Bog tako rekoč vnovič vstvarja, tako da moremo po vsi pravici reči s svetim Pavlom: „V njem živimo, se gibljemo in smo“. Vsaki naš izdihljaj, vsaki čin naše duše je delo prečudne vsegamogočnosti božje. Iz same ljubezni in dobrote nas je Bog vstvaril, iz same ljubezni in dobrote nas tudi ohrani. Ni ga trenotka v našem življenji, kateri ne bi bil poseben dar božji. „Kaj imaš tedaj,“ o človek! te vprašam s svetim Pavlom, „česer nisi prejel; in ako si prejel, zakaj se bahaš, kaker da ne bi bil prejel?“ Zakaj pa je Bog tolikanj dober in ljubezniv do nas, svojih tako nehvaležnih stvari? Toliko stori in tako skerbi za nas, kaker da ne bi mogel obstati brez nas. Samo zato nam skazuje tako neizrekljivo ljubezen, da bi tudi mi ljubili njega, svojega ljubeznivega Očeta.

Pa bo kedo rekel: Kaj je to posebnega, da Bog človeka tako ljubi; saj enako ljubezen razodeva tudi nad drugimi stvarmi; saj je vse on stvaril in vse on ohranjuje. Ravno to, dragi moj! je spet novo znamenje in nov dokaz, da njegova dobrotljivost in radodarnost do nas ne pozna meje. Ali mari niso vse druge stvari zavolj človeka? Ko je Bog sklenil ob času Noetovem ves svet pokončati, pokončal je ne samo človeka, ampak tudi vse drugo, kar leze in gre po zemlji. Zakaj pa tudi drugo? Kaj so nedolžne živali zagrešile? Zavoljo človeka so bile vstvarjene, zavoljo človeka in s človekom so morale poginiti. Tako še dan današnji naš preljubezni Oče nebeški še ni zadovoljen s tim, da je nas vstvaril in nas ohrani, zavoljo nas je vstvaril in ohrani tudi druge reči, da nam vedno služijo. Zato je vstvaril in ohrani svitlo sonce, da nas ogreva s svojimi žarki; milo luno in mične zvezde, da nam kinčajo in lepšajo nočno nebo; drevje in rastline, da nam rodijo svoj sad; polja in travnike, da si iz njih pripravljamo hrano za svoje telo; pisane cvetlice da nas s svojim prijetnim duhom in lepimi barvami razveseljujejo; drobne ptičice, da nas s svojim petjem kratkočasijo; zrak, da ga diše-

mo : sploh vse kar je okoli nas, vse je Bog zavoljo nas vstvaril, vse zavoljo nas ohrani, vse mora nam služiti. Vse to dela dobri Bog, ki nas tako neskončno ljubi. Zakaj pa tudi mi svojega Boga ne ljubimo ? Zakaj ga ne ljubimo iz celega svojega serca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči ?

Nikar pa ne mislimo, da smo do zdaj našeli vse dobrote, katere smo od Boga prejeli. Kam bi prišli, ke bi hoteli vse omeniti, posebno ako pomislimo na to, kar je Bog vsacemu posebej dobrega storil. Že iz tega, kar smo do zdaj premišljevali, moramo spoznati, da nam je Bog neskončno dobrotljiv, in da smo iz hvaležnosti dolžni ljubiti ga čez vse.

Vse, kar smo do zdaj rekli o božji dobroti in njegovih darovih, je človeški pameti še koliker toliko umljivo. Imamo pa od Boga še druge dobrote, v katerih se v toliki meri razodeva božja mogočnost, modrost in ljubezen, da jih ne le prav ceniti, ampak tudi spoznati ne more noben vstvarjen razum, naj bi se še toliko trudil in prizadeval. Take dobrote božje so naše odrešenje in pa presveto Rešnje Telo, ki jih sveti Pavel naravnost imenuje „nerazumljivo bogastvo Kristusovo.“ Premišljujmo tu skrivnost našega odrešenja. To premišljevanje naj užge v naših srcih tisti ogenj nebeške ljubezni, katerega omenja Sin božji sam, ki je v človeški podobi na svet prišel. „Ogenj sem prinesel na zemljo,“ so njegove besede, „in kaj hočem, kaker da se užge.“ Da, naše odrešenje je v resnici neizmeren dar, neprecenljiva dobrota, nedosegljiva skrivnost božje dobrotljivosti in ljubezni do nas.

Sveti apostelj Pavel je hotel opomniti Korinčane na neizmerno dobroto in ljubezen božjo, ki nam jo je pokazal (že samo s tim, da nas je odrešil, in jim pravi pri tej priložnosti : „Odkupljeni ste z drago ceno.“ Prav s temi besedami je izražena neskončna ljubezen božja, ki tudi od nas zahteva, da ga iz celega serca ljubimo. Bog nas je odrešil in nas je odkupil z drago ceno. To je hitro izgovorjeno ; ali smo pa kedaj živo pomislili, kaj je rečenega v teh besedah ? kaj nam je Bog dal, ko nas je odrešil ? Ako hočemo vredno ceniti ta veliki dar, moramo pomisliti, v kakešno globočino revščine je bilo pogreznjeno človeštvo pred odrešenjem. Pervi človek je bil vstvarjen v svetosti in pravičnosti ; to svetost in pravičnost bi bil moral on, pervak človeštva, ohraniti in zapustiti vsim svojim naslednikom, celemu rodu človeškemu. Ali samo za kratek čas jo je ohranil. Dasiravno najlepša stvar, ki je prišla iz rok božjih, ki je Bog sam nad njim

se veselil svojega dela: kako hitro je izgubil svojo lepoto! Satan je bil nevošljiv Bogu zavoljo slave, ketera mu je iz tega naraščala, in nam zavoljo naše sreče, in „je padel na nas“, tako piše imeniten francoski pisatelj. „Kaker veliko poslopje, keder se poruši, podere sè svojim padcem manjšega zraven sebe, na keterega se zvali, ravno tako je prevzetni duh, ko je z neba padal, tudi nas s seboj potegnil v pogubo.“ Padel je naš prvi oče, ker se je dal zapeljati lažnjivim besedam hudobnega duha, in ž njim vred se je pogreznilo celo človeštvo v strašni prepad nepopisljive revščine. Pravična jeza božja nas je zadela, oddaljili smo se bili od Boga. Večna slava nam je bila odločena, izgubili smo jo. Otroci nebeškega Očeta smo bili, postali smo sužnji svojega naj hujšega sovražnika, peklenškega duha. Ognjeni plamen, grozne moke, večno gorje smo si nakopali, kamer je bil obsojen tisti prevzetni duh, ko je padel z višine svoje slave. Prepuščeni smo svoji poželjivosti. Sami od sebe nismo zmožni za drugo, kaker da si svoj žalostni stan le še bolj otežujemo in z vedno novimi dolgovi vedno nove zaklade jeze na glavo nakopavamo. To svojo žalostno osodo, ta svoj britki stan je moral pač živo občutiti in ga je tudi v resnici občutil naš prvi oče sam, ker je za svoj greh ostro pokoro delal vseh devet stoletji svojega dolzega življenja, ketera mu je dobri Bog podelil. Vbogi človek! Ali je ni več pomoči zanj? Ali bo moral vedno zdihovati v taki revi? Ali bo moral vedno ostati otrok jeze? Ali nima nikoger, ki bi se postavil srednika mej njim in razžaljenim veličastvom božjim? Ali božje bitje samo na sebi in njegova neskončna pravičnost zahteva popolno zadostenje. Torej ne ostane družega, kaker to dvoje: ali mora biti človek kaznovan z večno izgubo svojega kraljestva in z večno sužnostjo peklenškega duha, ali pa mora kedo popolnoma potolažiti razžaljeno veličastvo božje in popolnoma zadostiti njegovi neskončni pravičnosti. Pa kedo more to storiti? Bog je neskončno veličastvo, neskončno hudo tedej je njegovo razžaljenje, neskončno mora biti tudi zadostenje. Ali čegavo zadostenje more imeti neskončno ceno? Visoki duhovi so angelji, plemeniti izverševavci božje volje, polni milosti in svetosti, svitla krasota lepih nebes. Mi občudujemo njihovo veličastvo in njihovo slavo, s katero so obdani, vemo, da ima Bog vse dopadajenje nad njimi, ali vender neskončnosti ni mej vsemi njihovimi popolnostmi. Zato tudi vse, kar bi oni mogli storiti v zadostenje za človeka, ne bi bilo neskončno. Samo neskončno bitje bi

moglo padlemu človeku spet na noge pomagati. Toda katero bitje je neskočno, razen Boga? Da, nikaker drugače ni bilo mogoče človeka rešiti, kaker da sama božja oseba za njega zadosti božji pravičnosti. In glej, to se je zgodilo. Bog sam se je ponudil, da hoče zadostiti za naše grehe. On sam je hotel postati srednik mej nami in veličastvom božjim. On sam se je daroval, da je nas izlekel iz naše reve. Neizmerna naša reva je priklicala neizmerno dobroto božjo. O veliko čudo božje dobrote, o neizrekljiva skrivnost božje ljubezni! Tudi tu je bilo treba čudeža božje vsegamogočnosti. Človeško natoro je moral nase vzeti, da so bila njegova dela človeku v prid; božjo natoro je moral pridržati, da so dobila po nji neskončno ceno. Samo tako je bilo mogoče zadostiti božji pravici za človeka. Vse to se je zgodilo. Božja natora se je zedinila s človeško v drugi božji osebi. To je storila neizmerna ljubezen božja do nas. Vže je bilo napovedano očakom in prerokom, da bo edinorojeni Sin Boga Očeta človeško podobo nase vzel, da bo rojen iz Device rodu Izraeljevega. Zato so pravični stare zaveze tako serčno izdihovali po njem, zato so tako milo klicali: „Rosite ga nebesa od zgoraj in oblaki naj dežujejo Pravičnega; odpre naj se zemlja (to je Devica) in naj rodi Izveličarja.“ Ta pravični je prišel, večna Beseda se je prikazala. Prišel je tako rekoč iz samote svojega neskončnega bitja. Prišel je, kaker govori sveto pismo, z orjaškimi koraki. Preskočil je gore, to je svitle verste angeljskih duhov, prišel je iskat izgubljeni rod človeški, tako globoko pogreznjen v nesrečo. Ponižal se je k nam, postal je človek za nas. „In Beseda je meso postala.“ Postavil se je srednika mej nebom in zemljo, postal je naš Odrešenik.

Glej, to pomeni beseda „odrešenje.“ S to besedo je izrečeno, kako neizmerno da Bog nas ljubi. Bog je tisti, kateri se je včlovečil, da človeka odreši in vzdigne iz globokega prepada nesreče, v kateri je bil pokopan. Bog sam se je človeku približal, je postal človeku enak, zato da more človek z Bogom občevati in zopet se veseliti v njegovi milosti.

In vse to božji ljubezni še ni bilo zadosti. Lahko bi nas bil odrešil tudi, ke bi bil na zemljo prišel obdan s častjo in slavo, to je gotovo. Tako vsaj bi bil človek mislil, in tako so v resnici tudi mislili Judje, da se tako spodobi božji osebi. Zato so pričakovali, da se bo ves lesketal v svojem veličastvu. Toda motili so se. Ljudje pač niso razumeli, kaj da namerjava neskončna

ljubezer božja. Naš ljubeznivi Bog še ni bil zadovoljen s tim, da nas je odrešil, hotel nam jo podeliti vso obilnost odrešenja, „z drago ceno“ nas je hotel odkupiti, kaker govori sveti 'Apostelj. Rojen je bil v siromaštvu, zdihoval je in jokal, kaker vsaki novorojenec. Od rojstva do smerti je živel v naj večji revščini. Celih trideset let je bil nepoznan in od vseh pozabljen, da ozdravi našo prevzetnost in poželjivost. On, nedolžen in neomadeževan, naj čistejši odsvit Očetov, je naše dolgove nase vzel, da jih opere s svojim življenjem, polnim terpljenja in bolečin. Zavoljo nas je hotel biti preganjan, obrekovan, poniževan, kot naj večji hudodelnik, kot izveržek človeštva, da, kot červ in ne kot človek, kaker sam toži po Preroku: „Jaz sem červ in ne človek.“ Zvezali so ga, vlekli od sodišča do sodišča, zasramovali, za uho bili, prestrašno bičali, s ternjem krónali, slednjič na križ pribili, kjer je v grozovitih bolečinah svojo kri do zadnje kapljice za nas pretil, kjer je svoje življenje za nas daroval. Tako nas je hotel odkupiti z drago ceno. Da, njegovo življenje je draga cena našega odrešenja. Njegova smert je naše življenje. Po njem nam je došla sprava z Bogom in preobilno bogastvo njegovih zaslug. Po njem smo postali otroci cerkve, ketera je zrastle iz njegove odperte strani. Po njem se vdeležujemo svetih zakramentov, kjer dobivamo vsegamogočno pomoč njegove milosti, izdatno sredstvo da moremo zopet vstati, ako smo padli, močno podporo in obrambo, ako nas napada duh teme. Tam je studenec vseh njegovih dorov, vir našega posvečenja, zastava večnega življenja.

(Konec prih.)

Življenje

**zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa
iz reda sv. Franciška.**

Deseto poglavje.

Brat Egidij dela čudeže nad bolniki.

Največ čudežev je storil Egidij pri bolnikih. Da vsaj nekoliko zvemo, kako mnogoverstni so bili ti čudeži, bomo navedli nekoliko zgledov, kako je različne bolezni ozdravil.

Začnimo z boleznijo, ki se ji pravi kerč v želodcu. Dominik

Gracijano, sokavski fajmošter in kesneje kanonik pri stolni cerkvi v Pucnolih, je imel hud kerč v želodcu, ki ga je večkrat oviral pri njegovih duhovnih opravilih. Če ga je ta bolezen napadla mej sv. mašo, jo je moral pustiti; ako je bil ravno na pridržnici, je moral precej z nje, ker ni mogel nikaker več nadalje govoriti.

Ta častitljivi mašnik sreča nekega dne Egidija. Potoži mu svoj križ in ga popraša, ali bi mu ne mogel kaj pomagati pri hudih bolečinah. Brat Egidij ima veliko vsmiljenje s tem bolehnim duhovnikom in mu koj pomoč obljubi. Reče mu, naj poklekne in mu priporoči, naj vsaki dan izmoli en očenaš in čast-bodi na čast preblaženi Devici Mariji. Ko še kleči, se ga dotakne s svetinjo sv. Paskalja ter ga zagotovi, da se mu bolečine ne dobo nikoli več vernile. Kaker je rekel, tako je tudi bilo; gospod Dominik je bil za vedno ozdravljen te bolezni.

Ravno tako lahko je ozdravil brat Egidij zelo navarno ulje ali tvor. Gospo Orlando začne nevtegoma vrat boleti in kmalu se ji napravi velika bula, ki v malo dneh tako nevarna postane, da jo morajo prevideti s sv. zakramenti. Sosedov sin, deček vsmiljenega serca jo vidi, koliko terpi. Kar po noči teče v samostan sv. Paskalja ter prosi, da naj hitro zbude Egidija, da gre z njim k vmirajoči bolnici. Egidij mu pride povedat: „Ni ravno treba, da grem s tebo, bolezen njena nikaker ni nevarna. Počakaj malo, ti bom neko zdravilo zanj dal.“ Po teh besedah gre na vert, naterga perja nekega zelišča, ga prinese dečku ter mu reče: „Daj da ji skuhamo s tega želišča čaj, ni treba nič drugega, in ozdravela bo.“ Deček se hitro verne ter pove, kaj mu je služabnik božji rekel. Bolnica je bila že v omedlevicah. Precej pripravijo čaj in ji ga s silo spravijo nekaj v usta. To jo prec jako vznemiri, začne močno kihati, otekline na vratu se ji predere in eb enem tudi zelo bljuje ter tako mnogo škodljive nesnage iz sebe spravi. Orlandi odleže in v malo dneh popolnoma okreva, uživaje samo mleko in čaj iz kamilic.

Gospa Ana Gato je na nogah imela polno tvorov, tako da še s postelje ni mogla. Pri neki priložnosti pride Egidij v to hišo. Potoži mu svojo nesrečo in ga prosi, naj se je spomni v svojih molitvah. Egidij jo tolaži in ji obljubi, da ji bo spolnil željo. Od tega dne začno rane giniti in v treh dneh so se samo še erdeče proge videle, kjer so bile prej rane. Ali bolnica je le ostala še vedno slaba, kaker prej, ter ni mogla s postelje. Na njeno prošnjo pride Egidij še enkrat k njej in ji reče: „Vi

ste mati cele družine in imate toliko dolžnosti, da ne smete več ostati v postelji; skrbeti morate za svoje gospodinjstvo.“ Po teh besedah se je dotakne sè svetinjo sv. Paskalja. Gospej precej ožive moči, vstane in od zdaj znanprej zveršuje brez vse težave svoja domača opravila.

Bolezen, ki se ji v neketerih krajih pravi bramorji ali bezgavke (škrofelnji), imajo sploh za neozdravljivo; saj do čistega, brez vsega sledu, se malokedaj spravi. Jožef Gavidjero, tisti deček, ki je prišel po noči po brata Egidija, da ga pelje k gospej Orlando, je imel to bolezen in vrat mu je bil tako zelo otekel, da so ga tovariši dražili, češ, da ima mehur za vratom. Ta njegov žalostni stan in vedno zasmehovanje ga pripravi, da tudi on Egidija prosi, naj moli za njegovo ozdravljenje. Vsmiljeni mož, videti tako nekazo, pomiluje vbogega terpina. Potegne mu neke-terekrati z roko okoli vratu, da mu pokusiti nekaj kapljic rozolije, ki je v Italiji zelo navadna, sladka pijača; potem mu reče, naj gre le miren domov, ker ne bo dolgo, da ozdravi. Ves vesel te obljube in terdno prepričan, da se bodo besede prijatelja božjega gotovo spolnile, se verne domov.

Prihodnjo noč se na nagloma zbudi, in pervo, kar stori je, da se prime za vrat, ali ima še oteklino, ali ne. Nič več ne čuti, vse je zginilo. Sam sebi ne verjame; in ko večkrat vse pretipa in preišče in nič ne najde, ga obide tako veselje, da začne vris-kati in vpiti, tako da stariši in vsi ljudje, kar jih je bilo v hiši, k njemu skup prilete. „Frater Egidij me je ozdravil!“ jim deček vesel nasproti zavpije. Gredo po luči, svetijo in preiskujejo mu vrat, pa nikjer najmanjšega sledu prejšnje skaze. Komaj ga je bilo poznati, tako lep je zdaj bil. Osupnjenja in velikega veselja ne vedo pričujoči, kaj bi počeli. Vsi pokleknejo in začno glasno Boga hvaliti za veliko moč, ki jo je podelil služabniku svojemu.

Mladi Gavidjero se je učil kiparstva. Ko pride drugo jutro v delavnico, ga tovariši komaj spoznajo. Vse sili k njemu in ga sprašuje, kako je tako hitro ozdravel. „Brat Egidij, nabiravec mi-loščine za sv. Paskalja, me je ozdravil,“ odgovori Jožef. „Pa kako je začel, da te je tako preobrazil?“ ga prašajo dalje. „Z roko mi je šel okoli vratu, veli Jožef, nekoliko kapljic rozolje mi je dal, in po noči sem bil že zdrav.“

Prav posebno vsmiljenje je imel Egidij sè ženami, ki so bile zavoljo otročje postelje v veliki nevarnosti. Ni jih skor mo-goče naštet, kolikim je prečudno pomagal. Naj bo tu dosti, da

omenimo le tri ozdravljenja te verste iz gotovih vzrokov le bolj poveršno.

Terezija Pelugo je terpela že tri dni najhuje bolečine. Pomočnica v tej zadevi ji reče, da ji sama ne more več pomagati; naj pokličejo zdravnika. Ko mož zve za to veliko nevarnost svoje žene, da poklicati Egidija, naj mu on kaj nasvetuje. Brat Egidij pride in reče ženi: Le terdno zaupajte v Marijo; še nocoj o zvonjenju angeljskega češčenja vam bo odleglo.“ Tako je tudi bilo; ravno ob napovedanem času je dobila dete brez zdravnikove pomoči.

Raheli Romito vmerje dete, še preden se rodi, ker se je preveč prestrašila. Zdravniki reko, da je treba pomoči sè silo, drugače se je loti prisad. Žena se tega silno vstraši in tudi ona pokliče Egidija. Ko pride, ji da poljubiti svetinjo sv. Paskalja, odstopi ter reče, naj gre pomočnica k nji. Ta dobi dete že rojeno, če tudi mertvo.

Zavoljo prav nenavadnih okoličnosti je zbudil posebno obćudovanje tale slučaj.

Gospa Marijana Alegro dobi dvojčke, pa sama zavoljo tega nevarno zboli. Poklicani sloveč zdravnik reče, da radi splošnega vnetja ne more potrebne operacije začeti. Naj jo dajo prevideti, kar se tudi zgodi. Za nekaj dni se prisad tako razširi, da že vsak trenutek pričakujejo smerti. Pošljejo po Egidija. Ker vedo, da vedno svetinjo sv. Paskalja seboj nosi, hitro pripravijo v izbi majhin oltarček, da naj jo nanjo postavi. To tudi stori, ko pride. Potem poklekne in moli skoro četert ure. Nato gre sè svetinjo k dvojčkoma, ki sta ležala v zibki v kotu hiše. „Ta mala dva pa še kerščena nista,“ reče Egidij, potem dostavi: „dajte enemu ime Francišek, drugemu Paskalj in zročite ju jima v posebno varstvo. To bota še dva čversta mladeniča.“

Na to zašepeta sestra bolne gospe svoji sosedi: „Meni se zdi, da se ta dobri starček že malo zgublja, ker drugače bi se ne mogel tako zmeniti za otroke, mej tem ko je moja sestra v največi smertni nevarnosti.“ Egidiju pa reče, naj vender še njeno sestro malo pogleda. Blaženi brat pristopi zdaj k njeni postelji in se je dotakne sè svetinjo sv. Paskalja. Zaslišijo se trije vdarci, kaker keder ura bije, in sestra Marijanina je res mislila, da ima Egidij tako uro pri sebi. Druga žena pa precej pristavi, da je to prišlo od svetinje in pomeni, da bo prošnja vslišana.

Egidij vzeme zdaj svojo palico, jo položi na bolnico in

veli: „Samo poguma manjka tej gospej, ker inace bi lahko vstala in hodila. Ponesite jo enkrat po izbi, da se zdrami.“ Potem odide v bližnjo sobo. Pričujoči se niso mogli zderžati, da se ne bi bili zasmeli pri teh besedah; vendar ga bolgajo in neso bolnico po izbi; ali ona ostane merzla in oterpnjena, kaker merlič.

Zdaj stopi Egidij zopet v izbo, vzeme palico in pravi, da se mora verniti v samostan, ker je že pozno. Za eno uro se predrami in zbudi bolnica in prosi, naj ji dajo kaj jesti, ker se bolje počuti. Precej ji vstrežejo in tudi opazijo, da je zginil vzrok bolezni. Drugo jutro pride doktor, pa kako ostermi, ko vidi, da gospa ni več v nevarnosti. Ko mu povedo, kako in kaj, odgovori: „Le-oni je bolj spreten, kaker jez, ker se vso svojo umetnostjo bi je jez ne bil mogel smerti rešiti.“ Nič ji ni zapisal, priporočil je le nekaj, da ji poviša telesne moči in v treh dneh si je tako opomogla, da je mogla opravljati svoja navadna opravila.

Tudi še pri mnogih drugih priložnostih je brat Egidij pokazal, koliko presega božja moč umetnost človeško. Katarina Pijačentini dobi kilo, in zdravnik veli, da se brez noža ne da tu nič opraviti. Dan preden se je imelo to opravilo goditi, pošlje sirota k Egidiju in ga prosi, naj se je spomni v molitvi, da bo lažje terpela bolečine. Egidij pa pride sam k nji, se je dotakne se svetinjo sv. Paskalja in reče: „Le oserčite se, noža ne bo več treba, in jutri bote zdravi in veseli vstali.“ Zdravniki, ki pridejo drugo jutro na vse zgodaj, da bi storili svoje delo, najdejo na svoje začudenje bolnico, sedečo pri zajterku.

Marijo Ferajolo, katero je napadal histerični kerč, je izvoljenec božji tako rekoč le se svojo pričujočnostjo ozdravil. Tako pogostoma in hudo jo je vila ta bolezen, da je bila že blizu smerti. Noben pomoček več ne pomaga. Tudi ona se še priporoči Egidiju v molitev. „Le vmirite se,“ ji rečeta, „vi ste ozdravljeni in huda bolezen vas ne bo več napadla.“ In res je popolnoma ozdravela.

Pri neki persni bolezni se je ravnal Egidij po zgledu sv. Frančiška Pavljanskega, ki je včasih čudež s čudežem sklenil.

Cecilija Mirabela iz Puculov je imela postati ravno mati, ko se je loti hud persni kašelj. Bilo je meseca januarija in huda zima, zato se iz kašlja izcimi hudo vnetje persne mreene. Sirota je v malo dneh tako shirala, da so jo morali dati prevideti. Ko povedo zdravniki njenemu možu, da za ženo ni več rešitve,

žalosti ne ve, kaj bi počel. Sklene iti v Napolj po brata Egidija. In res ga še tisti dan pripelje v Pucuele, seveda s privoljenjem gvardijanovim. Komaj zagleda bolnico, že jo potolaži: „Nič se bojte, draga gospa, ozdraveli boste.“

Zdaj reče, naj mu prineso tri jabelka, genevčane imenovane. Iščejo po vsej hiši, po vsem mestu, ali te verste jabelk ni nikjer dobiti, ker je bila zima. Gospodar pravi, da pošlje v Napolj po taka jabelka. Egidij pa reče, da ni treba in ob enem seže v svoje široke rokave in tam nekaj išče, pa nič ne najde. „Zgodi se volja Gospodova!“ kratko zdihne. Potem tiho moli in še enkrat seže v rokave. Zdaj pa prinese tri preskrasna jabelka, ki so bila tako sveža, kaker da so ravno kar vtergana. Reče jih skuhati, dobro sè sladkorjem posuti in bolnici dati. Nji sami pa reče: „Ko pojedete ta jabelka, bote dobili v malo dneh sinu: kerstite ga za Egidija.“ Po teh besedah prosi, naj ga odpeljejo nazaj v Napolj.

Kar je Egidij nasvetoval, so tudi natančno spolnili. Okolo pete zvečer povžije bolnica prvo jabelko, in že za četert ure čuti, da ji je na persih zelo odleglo. Drugo jutro more že vstati in nekaj jesti. V malo dneh se ji vernejo poprejšnje moči, tako da je nato tudi srečno porodila.

Ravno tako je tudi pri neki drugi priložnosti brat Egidij terditev več zdravnikov overgel. Marija Levardija nevarno zboli in pokliče več zdravnikov. Vsi enoglasno izreko, da ima plućnico. Domača družina pa je imela veliko zaupanje v Egidija. Dajo ga poklicati, da iz njegovih ust zvedo, kaj on misli o izreki zdravnikov. Egidij najde ženo vso v solzah, pa jo precej vtolaži. Reče ji: „Le pomirite se; nimate plućnice ne, pač pa bote mati. Ni vam treba jokati; ker na novega leta dan okoli sedme zvečer bote dobili sinu, ki mu dajte ime Paskalj. Zdravil pa ne smete čisto nobenih jemati, in toliko in tako dobro morate jesti, kaker ste, dokler ste bili še zdravi.“

Ko je s temi besedami pomiril in osrečil vso družino, odide. Marija Levardija je natančno izpolnjevala Egidijeve nasvete in po dveh mesecih je že gledala sinu, keterega so za Paskalja kerstili.

Zelo čudovit je ta-le dogodek. Neki Krešencijo je imel sinu, ki je bil od rojstva hrom. Še s petimi leti se je le po tleh plazil. Najbolj učeni zdravniki so ga zdravili, pa vse zastonj; nič niso opravili. Slednjič se oče zateče k Egidiju. Ko Egidij

pride in vidi dete vse sključeno, se mu v serce vsmili. Kaj stori? Otroku da svojo palico ter mu reče: „Hodi vender dete moje in uči se služiti si kruh!“ Precej skoči dete na noge in skače veselo okoli; neozdravljiva hromota zgine za zmirom.

Naslednje ozdravljenje se je zveršilo skoraj še hitreje. Bratu Egidiju prineso dete Januvarija Alanjo, ki je bilo tudi od rojstva hromo. Egidij samo reče: „V imenu Božjem vstani!“ in dete je bilo zdravo.

Človek, ko to sliši, bo skoraj mislil, da se pripoveduje o apostolskih časih, ko je sv. Peter kruljevemu rekel: „V imenu Jezusovem vstani in hodi!“

Mej boleznimi, ki se sploh prištevajo neozdravljivim, je tudi božjast ali božje. Našemu svetniku pa je bila dosti ena beseda in Onufrij Jučilo je bil ozdravljen.

Tega moža je že dolgo zvižala omenjena bolezen. Zdravniki mu še terpljenja niso mogli zljajšati, kaj še le ozdraviti ga. Ko čuje o čudežnem ozdravljevanju brata Egidija, se napravi precej k njemu na pot v Napolj. Ta ga nekoliko časa opazuje in pomi-luje; potem mu položi roke na rame in reče: „Nič več se ne boj, ti si ozdravljen. Pojdi in daj za eno sveto mašo na čast sv. Donatu.“ Bolnik sluša in bolezen se ne verne več.

Rokodelec Jožef Forte je čutil hude bolečine v križu. Že se mu je jel sušiti gornji del stegna in zdravniki so rekli, da ga ni več mogoče ozdraviti. Ker mu je torej odrečena človeška pomoč, postavi Jožef vse svoje zaupanje v Boga in sklene, da se bo bratu Egidiju priporočil v molitev.

Opiraje se na palico in na svojo ženo leze proti samostanu sv. Paskalja. Mej potjo ga sreča ravno Egidij, ki gre obiskat nekega bolnika. Forte mu precej tu potoži svoj žalostni stan, ki ga zadržava od dela. Egidij mu reče: „Kako je to mogoče, da ne bi mogli delati, ke ste tako zdrav videti?“ „Strašna bolečina na nogi me zadržuje.“ mu odgovori delavec. Egidij odverne: „Samo to vam rečem, pojte in delajte.“ Ko to izreče, stopi v hišo, kamer se je bil namenil, in ni več čakal, da bi mu roko-delec še kaj rekel. Nevtegoma šine bolniku misel v glavo: more-biti sem pa že zdrav. Spusti palico in ženo in poskusi, če bo mogel tako iti po stopnicah, kjer je stal. In res je bil zdrav, popolnoma zdrav, tako da je s prejšnjo urnostjo in veseljem nadaljeval svoje rokodelstvo.

Nekega dne pokličejo brata Egidija h gospej, ki ni bila

popolnoma zdrave pameti. Terdila je, da vidi vraga v soncu, in je začela vselej zelo divjati, kaderkoli je videla luč; zato so jo vedno prideržavali v temi. Ko pride Egidij k nji, se mu sirota skrije pod več žimnic, da se tako odtegne popolnoma vsaki svetlobi. Egidij nič ne praša, kje je bolnica, temuč jo da precej sè silo iz njenega skrivališča izvleči in na svitlobo pripeljati, če se je še tako derla in divjala. Potem ji odpre vrata in sonce pokaže, ter reče: „Poglejte zdaj, da sonce ni vrag, temuč stvar preljubega Boga.“ Na te besede bolnica globoko vzdihne in reče: „O dragi brat Egidij, vi ste me osvobodili velike nadloge!“ Od zdaj za naprej je bila gospa popolnoma zdrava.

Znamenit je tudi tale slučaj. Videli smo že, kako je Egidij dal hromim, da so sprehodili; navesti čemo zdaj zgled, kako je tudi slepim dal, da so spregledali. Triletna deklica, Ana Ruso, se zelo prehladi. Začno jo boleti oči in v kratkem popolnoma oslepi. Žalostni stariši ne gledajo na denar, da bi otroka rešili. Najbolj sloveči zdravniki vsega kraljestva, doktorja Bruno Amantea in Andželo Alijonesa in drugi, so si vse prizadeli, da bi ji rešili pogled, pa vse zastonj Bolezen gre dalje svojo pot in že razjeda notranje oko. Ko zdravniki to opazijo, povedo, da njih umetnost ne more tu nič več pomagati. Nesrečni stariši, ki le sè strahom mislijo na prihodnost svojega deteta, prosijo Boga, naj ga raje k sebi vzame, kaker da bi živel v tako žalostnem stanu. Neka oseba, ki je bila pri tej družini dobro znana, prosi Egidija naj obišče enkrat malo bolnico, in potolaži vboge stariše. Služabnik božji vslíši prošnjo in pride. Ko deklico zagleda, veli pomilovaje starišem: „To imate pač prav, da tako prosite Boga, kaker ste storili; ker če bi mala sirotica morala tako živeti, bi bilo bolje, da gre h Bogu. Tudi jez čem na ta namen nocoj moliti k prečisti Devici; sicer pa bodite prepričani, da vam bo ta dobra mati sprosila milost, da dete ozdravi. Prav gotovo bo to srorila.“

Na te besede odide Egidij; družina komaj upa pričakovati ozdravljenja. Ko se pa zmračí, čuti otrok nekako čudno raztegovanje po očeh, na kar tudi opozori stariše. Ti pridejo in opazujejo na svojo preveliko začudenje, kako se na pol razjedene oči prenarejajo in prenavljajo. V malo minutah more mala že razločiti svetlobo od sence in v nekaterih urah je bila popolnoma zdrava, — slepa je spregledala!

Glas o tem čudnem ozdravljenju je hitro spreletel vse me-

sto in kmalu je bilo pri Rusovi hiši vse polno ljudstva. Na sto se jih je osebno prepričalo, da dete zares vidi. Nove oči so bile še celo tako čverste, da je mogla z njimi naravnost v sonce gledati, pa se ji ni nič bliščalo.

V rokah Egidijevih je bilo človeško telo kaker mehak vosek, ki se da prenaresiti in nove podobe sprejme. Dveletni otrok si zlomi roko Oče njegov, Jožef Baldi, koj pokliče spretnega ranocelnika, ki pa, ko preišče roko, precej pove, da je roka tako čudno zlomljena, da bi bilo vse ravnanje in popravljanje ne le težavno, temuč bi tudi malo hasnilo. Stariši se zelo vstrašijo takega naznanila in naprosijo brata Egidija, naj pride k njim. Komaj stopi v hišo, že reče očetu deteta: „Nič ne jokajte, prijatelj moj, stvar ni nevarna.“ Potlej da otroku neko sladkarijo z besedami: „V imenu Boga in sv. Paskalja, vzemi to slaščico!“ In tu stegne dete zlomljeno ročico, kaker da bi bila popolnoma zdrava, in vzeme slaščico. Roka se je res zacelila in sicer tako popolnoma, da tudi najmanjega sledu ni ostalo, kar se pri takih prelomih skoro nikoli ne primeri.

Gospa Marijana, žena Ludovika Lavrije, nevarno pade in si razbije šipo ali kost na kolenu. Zdravnik Pače, keterega nemudoma pokličejo, vkaže, kar je treba, in ob enem zahteva, da gospa vsaj dva meseca ne sme iz postelje.

Njen mož in Egidij, kaker smo že slišali, sta bila velika prijatelja. Zato gre kar prec k njemu v samostan, da mu pove nesrečo. Ta pa mu odgovori: „To ne gre, da bi vam žena ležala dva meseca v postelji. Ona je gospodinja in mora skerbeti za domače opravke.“ Brez odlašanja gre z njim k bolnici, dotakne se je sè svetinjo sv. Paskalja, moli nekoliko minut po tihem, potem reče okoli stoječim: „Bodite brez skerbi; bolnica bo v malo dneh ozdravela.“ Egidij se na to verne v samostan. V treh, štirih dneh se je koleno popolnoma zacelilo, tako da je mogla žena svoja hišna opravila zverševati brez vsake težave. —

Vinski tergovec Maroko je bil ravno v kleti, ko so mu delavci spuščali sod vina. Po nesreči se jim izmuzne sod iz rok, buti v klet in podere gospodarja, ki se kar zgrudi in zavednost zgubi. Sod ga je povaljal in kaker se je zdelo, vse kosti mu zdrobil. K sreči pride ravno brat Egidij mimo in gre precej vmi-rajočemu pomagat. Po kratki molitvi veli delavcem, naj odneso gospoda domov. V desetih dneh je tako do dobrega ozdravel, da mu ni ostalo nikakeršnega sledu prestane nesreče.

Naj končamo to poglavje s temle znamenitim dogodkom.

V samostanu sv. Paskalja so obhajali že znano slovesnost v čast novemu blaženemu Janezu Jožefu od Križa. Priprave za to slovesnost je prevzel frater Egidij. V pomoč je poklical več mož zvedenih v cerkvenem lišpanji ter jim dal za pomočnike nekaj mladeničev, ki so prišli večkrat v samostan in radi kaj pomagali. Eden zmej njih je bil šestnajstletni Lovrenec, ki je stanoval blizu samostana. Temu Lovrencu veli Egidij, naj pomaga lepšati visoki oder, ki so ga postavili pred cerkvijo. Ker je bil zamišljen v delo, stopi napačno na odru in telebi doli na tlak.

Vsi zakriče strahu, ker mislijo, nesrečni Lovrenec je gotovo ves razbit mertev obležal. Brat Egidij gre k njemu, ga prime za roko, vzdigne, ter mu po tihem očita njegovo neprevidnost. Potem ga odpelje v vratarjevo izbo, mu reče, naj se vsede na stol, ga blagoslovi s koncem svojega prepasa in precej je bil Lovrenec spet zdrav in vesel. Ko ga poprašajo, kako to, da se ni nič potolkel, ker je tako visoko padel na terdo, odgovori: „Videl sem padaje fratra Egidija in zdelo se mi je, kaker da sem padel na mehko blazino.“

Za nekaj časa hoče Lovrenec svoje prejšnje delo spet začeti; brat Egidij pa mu tega ne pusti, ter pravi, da za taka dela ni dosti previden. Mesto tega mu reče, naj raje nosi tramove z drugimi delavci, da postavijo še drugi oder. Lovrenec se precej loti dela; ali tu ga kmalu zadene nova nesreča. Ko namreč s tremi drugimi dolg, težak tram nese, mu spodleti, ker je bilo mokro po tleh in tako nesrečno pade, da mu težki tram ravno vprek za vrat prileti. Njegovi tovariši menijo, da je mertev, in strahu proč zbeže. Ko Egidij zasliši vpitje in stokanje, pride blizu. Najprej izleče mladeniča izpod trama; potem ga prime za roko, kaker prvič, ter mu reče: „Ali ne boš res nigdar pazil? Ti si pač pravi nesrečnik!“ Potem odpelje Lovrenca spet v vratarjevo izbo, mu reče vvesti se, mu dene konec svojega prepasa okoli vrata, in vsa bolečina zgine brez sledu.

Zdaj je hotel Lovrenec iti spet k svojim tovarišem, da bi še pomagal pri delu. Egidij pa mu reče: „Ti se ne smeš z nobenim delom več pečati, kjer je najmanja nevarnost. Pojdi na vert in pomagaj vence vezati.“ Lovrenec posluhne in dela do večera tako čverst in vesel, kaker da bi se mu ne bilo nič zgodilo.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Griž s. A. za najdenje zgubljenega denarja; iz Podbrezja za ozdravljenje nekih deklet; od sv. Bolfenka v Slov. gor. J. U. P. za najdenje zgubljenega denarja; od Sv. Ruperta v Slov. gor. O. J. za ozdravljenje bolne noge; z Notranjskega M. T. za zboljšano zdravje brata; iz Jarenine neka oseba za vslišano prošnjo.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo rajni tretjeredniki in tretjerednice skupščine goriške: v. č. g. Jožef (Bonaventura) Golja, župnik v Volčah, Marija (Koleta) Brežgar iz Podgore, Marija (Margareta) Quarantotto iz Gorice; černiške: Jožef (Ludovik) Rožič, Ana (Ludovika) Bavčar; drežniške: Marija Koren; mariborske: Terezija Mulec iz Maribora, Elizabeta Šuntner iz Jarenine, Marija Roj iz Kamce, Jožefa Koder iz Maribora, Gertrud Krošelj iz Zagreba, Andrej Vombek od sv. Petra, Ana Teršavec od Sv. Barbare, Avgusta Forčnik iz Maribora, Alojzija Platajs iz Jarenine, Karelj Bomer iz Lembaha; svetotrojiške: Apolonija Močnik od Kapele, Marija Holc od Sv. Jurija na Ščavnici.

Nadalje se priporoča neki mladenič, da bi ozdravel, če je volja božja, sicer za vdanost v voljo božjo in voljno poterpežljivost. Neka mati priporoča svoje otroke, da bi prišli v tisti stan, kaker je volja božja, in Bogu dopadljivo živeli; neki oče svojega sinu, ki boleha na umu, da bi mu Bog dal zdravo pamet; neki tretjerednik, da bi mu Bog dal neko milost, ki za njo že dolgo časa prosi in pravo ponižnost; neka mlada učenka, da bi svoje skušnje dobro doveršila; neki človek za spreobrnjenje in dušni mir; neka tretjerednica za neki dober namen.

